

به نام خدا

مبانی و اصول برنامه ریزی درسی

مولفان :

سعید کاظمی

آمنه اوجاقی

ملیحه آذرین یاملق

مهناز تیرزه

اعظم وجدانی فرد

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

عنوان و نام پدیدآور: مبانی و اصول برنامه‌ریزی درسی / مولفان سعید کاظمی... [و دیگران].
مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۰۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۱۸۱-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: مولفان سعید کاظمی، آمنه او جاقی، ملیحه آذرین یاملق، مهناز تیرزه، سیده زهرا موسوی.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۵.

Lesson planning

موضوع: برنامه‌ریزی درسی

Academic achievement -- Planning

موفقیت تحصیلی -- برنامه‌ریزی

Promotion (School)

پیشرفت تحصیلی

Study skills-- Planning

مطالعه و فراگیری -- برنامه‌ریزی

شناسه افزوده: کاظمی، سعید، ۱۳۵۵-

رده بندی کنگره: LB۲۸۰۶/۱۵

رده بندی دیویی: ۳۷۵/۰۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۸۶۹۲۰

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: مبانی و اصول برنامه‌ریزی درسی

مولفان: سعید کاظمی - آمنه او جاقی - ملیحه آذرین یاملق

مهناز تیرزه - اعظم وجدانی فرد

ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

چاپ: زبرجد

قیمت: ۸۴۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۱۸۱-۱

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

انتشارات ارسطو

چاپ و نشر ایران
Chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	مبانی و اصول برنامه ریزی درسی.....
۹	برنامه ریزی درسی چیست؟.....
۹	تعریف عملیاتی برنامه ریزی درسی (قلمروهای برنامه ریزی درسی).....
۱۰	تعریف برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی.....
۱۱	وجه مشترک میان یک برنامه آموزشی و یک برنامه درسی:.....
۱۲	وجود تمایز میان یک برنامه آموزشی و یک برنامه درسی:.....
۱۲	چگونگی ایجاد ارتباط میان هدفهای برنامه آموزشی و برنامه درسی:.....
۱۳	برنامه ریزی درسی چیست؟.....
۱۴	بررسی انواع گونه های تربیتی.....
۱۶	تربیت عبادی.....
۱۹	تعریف عملیاتی از برنامه ریزی درسی (قلمروهای برنامه ریزی درسی).....
۲۵	طراحی برنامه درسی چیست و مهمترین الگوهای طراحی برنامه درسی کدامند؟.....
۲۶	الگوهای طراحی برنامه درسی.....
۲۸	تعریف و حدود و ثغور برنامه درسی :.....
۲۸	اصطلاح برنامه درسی از نظر لغت شناسی.....
۲۹	عناصر یا اجزای برنامه درسی در تعریف سنتی :.....
۲۹	تعریف برنامه درسی از نظر مربیان پیشرفت گرا :.....
۲۹	تفاوت دو تعریف سنتی و پیشرفت گرا :.....

- تعریف ارائه شده توسط آیزنر در جهت تلفیق تعاریف سنتی و پیشرفت گرا..... ۳۰
- ۴ ویژگی در تعریف آیزنر از برنامه درسی : ۳۰
- برنامه درسی؛ نقشه راه برای دستیابی به اهداف آموزش و یادگیری ۳۱
- تفاوت برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی ۳۲
- مقایسه برنامه ریزی آموزشی و درسی: ۳۳
- انواع برنامه های درسی ۳۴
- برنامه درسی صریح یا رسمی ۳۴
- برنامه درسی تجویز شده، برنامه درسی قصد شده، برنامه درسی مکتوب، برنامه درسی الزامی ۳۵
- برنامه های درسی پوچ، عقیم ۳۵
- برنامه درسی آشکار ۳۵
- برنامه درسی انتخابی یا اختیاری ۳۵
- برنامه درسی رسمی، برنامه درسی قصد شده ۳۶
- برنامه درسی پنهان ۳۶
- برنامه درسی مغفول ۳۷
- برنامه ریزی انتخابی ۳۷
- مفاهیم موجود در برنامه ریزی: ۳۸
- برنامه درسی: ۴۰
- تعریف برنامه ریزی آموزشی ۴۰
- ماهیت برنامه ریزی درسی : ۴۱
- مفهوم برنامه درسی: ۴۱

- ۴۱..... برنامه درسی به عنوان یک طرح
- ۴۲..... تاریخچه برنامه ریزی درسی
- ۴۳..... ارکان برنامه درسی
- ۴۳..... مراحل برنامه ریزی:
- ۴۴..... سه نظام اجرای برنامه درسی :
- ۴۴..... تمرکز و عدم تمرکز:
- ۴۵..... مزایای نظامهای متمرکز :
- ۴۷..... معایب عدم تمرکز:
- ۴۸..... پوشش تعداد کمتری از فراگیران
- ۴۸..... مزایای عدم تمرکز:
- ۴۹..... وضعیت برنامه درسی ایران:
- ۵۰..... مراحل برنامه ریزی درسی:
- ۵۱..... چگونه می توان تجارب و فعالیتهای یادگیری را برای آموزش مؤثر سازمان داد؟
- ۵۲..... ملاک ها و معیارهای انتخاب محتوا از نظر آیزنر:
- ۵۲..... اصول حاکم بر انتخاب و ارائه محتوا:
- ۵۲..... معیارهای سازمان دهی محتوا کدام است ؟
- ۵۳..... منابع فرعی:
- ۵۴..... تعریف برنامه درسی:
- ۵۴..... گودلد
- ۵۵..... مفهوم برنامه درسی:
- ۵۵..... تعاریف برنامه درسی:

۵۵ مبانی روانشناختی برنامه ریزی درسی
۶۰ رفتار گرایان دو نظریه شرطی سازی کلاسیک و عاملی را ارایه کرده اند:
۶۶ مبانی روانشناختی برنامه ریزی درسی
۷۸ یافته‌ها
۷۸ فرهنگ
۷۹ نهادهای اجتماعی
۸۳ تغییرات اجتماعی
۸۴ نظریه های یادگیری
۹۱ فرآیند انگیزشی
۹۱ یادگیری و نظریه های یادگیری
۹۲ نظریه های یادگیری:
۹۳ مهم‌ترین نظریه‌های شناختی:
۹۴ زمینه
۹۴ قانون‌های گشتالت :
۹۵ یادگیری از دیدگاه گشتالت :
۹۵ نقش بینش
۹۶ ارتباط رفتار با یادگیری
۹۷ یادگیری و حل مسأله :
۹۷ نظریه‌ی میدان شناختی (کرت لوین)
۹۸ نظریه‌ی شناخت‌شناسی تکوینی (ژان پیاژه)
۹۸ نظریه‌ی یادگیری اکتشافی (برونر)

- ۹۹..... نقش فلسفه در برنامه درسی
- ۱۰۰..... فعالیتهای تربیتی و فلسفه:
- ۱۰۱..... ارتباط برنامه درسی با فلسفه
- ۱۰۲..... اصول فلسفی برنامه درسی
- ۱۰۵..... منابع:

مبانی و اصول برنامه ریزی درسی

برنامه ریزی درسی چیست؟

تعریف برنامه ریزی درسی: برنامه ریزی درسی شامل سازماندهی یک سلسله فعالیت های یاددهی و یادگیری به منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار یادگیرنده ها و ارزشیابی میزان تحقق این تغییرات است.

برنامه ریزی درسی از لحاظ مفهومی اشاره به یک فرایند دارد که حاصل یا نتیجه ی آن برنامه ی درسی است. واژه ی برنامه درسی به معنای میدان مسابقه و یا فاصله و مقدار راهی است که افراد باید طی کنند تا به هدف مورد نظر دست یابند.

تعریف عملیاتی برنامه ریزی درسی (قلمروهای برنامه ریزی

درسی)

به طور کلی برنامه ریزی درسی به آن حوزه علمی اشاره می کند که مشتمل بر قلمروهای زیر است:

۱- مبانی برنامه ریزی درسی: منظور از مبانی برنامه ریزی درسی آن دسته از نیروهای بنیادی و اساسی است که بر برنامه های درسی، اهداف و محتوای آن اثر گذاشته و در ادبیات برنامه ریزی درسی از آن تحت عنوان عوامل تعیین کننده برنامه درسی نام برده می شود.

الف) مبانی فلسفی برنامه ریزی درسی: منظور از مبانی فلسفی برنامه ریزی درسی آن دسته از عوامل و نیروهای فلسفی است که بر فرآیند تدوین اهداف برنامه درسی و تعیین

وسایل و ملزومات اثر می گذارد. فلسفه ی مسلط اجتماعی در حقیقت جهت دهنده و تعیین کننده مقاصد اصلی تعلیم و تربیت است.

فلسفه ی تعلیم و تربیت اعتقاد برنامه ریز به یکی از مکاتب فلسفی ذیربط، به شدت جهت گیری برنامه درسی را متفاوت می سازد. مبانی فلسفی، نقش پالایشگری اهداف و مقاصد برنامه درسی را نیز برعهده دارد.

ب) مبانی اجتماعی و فرهنگی برنامه ریزی درسی: فلسفه ی اصلی تأسیس مدارس و پاگیری نظام آموزش مدرسه ای د رگسترده ترین برداشت خود عبارت است انتقال، توسعه و بهسازی میراث فرهنگی، بنابراین بدیهی است که ارزش های اجتماعی و فرهنگی یک جامعه اثر قاطعی بر برنامه های درسی و فرایند تدوین آن ها داشته باشد. ارزش های اجتماعی و فرهنگی نیز به عنوان پالایشگر اهداف و مقاصد برنامه درسی، نقش مهمی را در فرایند برنامه ریزی ایفا می نمایند و هم از اینروست که مبانی اجتماعی و فرهنگی برنامه ریزی درسی یکی از قلمروهای مهم این رشته به شمار می رود.

ج) مبانی روانشناختی برنامه درسی: روانشناسی به عنوان یک رشته علمی، یافته ها و رهنمودهای بسیاری برای برنامه ریزان به ارمغان آورده است. د ربرنامه ریزی درسی، فرایند تدوین طرح و اجرای برنامه ها تا حد زیادی نیازمند کاربست یافته های روانشناسی است. اهداف و محتوای برنامه های درسی باید با توجه به میزان رشد ذهنی یادگیرندگان، مدت زمان لازم برای یادگیری و نیز با توجه به توانایی ها و محدودیت های افراد انسانی، متناسب با تفاوت های فردی و... استخراج و تنظیم گردند.

تعریف برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی محصول برنامه ریزی درسی است. برنامه ریزی درسی curriculum planning یا curriculum development شامل سازماندهی یک سلسله فعالیتهای یاد دهی و یادگیری به منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار یادگیرنده ها و ارزشیابی